

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło

w sprawie z wniosku K.D.
przy uczestnictwie M.A., B.D., A.J. i L.Z.
o dział spadku i zniesienie współwłasności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 21 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy oraz uczestniczki A.J.
od postanowienia Sądu Okręgowego w N.
z dnia 25 września 2018 r., sygn. akt III Ca (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- II. orzeka, że wnioskodawca i uczestniczki ponoszą koszty postępowania kasacyjnego związane ze swym udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawcy K.D. i uczestniczki postępowania A.J. od postanowienia Sądu Okręgowego w N. z dnia 25 września 2018 r. Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Tak więc nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (zob. uchwałę 7 sędziów SN z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparli na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (zob. m.in. postanowienia SN: z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 i z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że powyższa przesłanka nie została wykazana. Wywód zawarty w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadzał się do polemiki z zaskarżonym orzeczeniem, nie zaś wykazania, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany. Sądy obu instancji odniosły się do wszystkich kwestii poruszonych przez skarżących. Podniesione przez nich zarzuty wyrażają inny punkt widzenia niż zaprezentowany w postępowaniu merytorycznym. Brak akceptacji przez skarżących stanowiska zajętego przez Sądy *meriti* nie świadczy o tym, że wniesiona skarga jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący powołują się na przesłankę oczywistości skargi kasacyjnej ze względu na naruszenie przepisów prawa materialnego przez oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego geodety. Niemniej Sąd Okręgowy dokładnie odniósł się do tej kwestii. Skoro ten wniosek dowodowy został zgłoszony dopiero w końcowej fazie postępowania apelacyjnego, a strona była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, to nie sposób mówić o naruszeniu art. 382 k.p.c.

Poza tym nie można pominąć, że pomimo oddalenia (postanowieniem z dnia 26 kwietnia 2018 r. - k. 1105) wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego geodety, strona nie zastosowała się do wymogu wynikającego z art. 162 k.p.c. Kwestie prawne związane ze stosowaniem tego przepisu były już przedmiotem wyjaśnień Sądu Najwyższego (zob. np. uchwały SN: z dnia 27 października 2005 r., III CZP 55/05, OSNC 2006, nr 9, poz. 144 i z dnia 27 czerwca 2008 r., III CZP 50/08, OSNC 2009, nr 7-8, poz. 103). Sąd Najwyższy wskazał, że przepis ten powinien podlegać ścisłej wykładni, w tym sensie, że strona nie może skutecznie zarzucać uchybienia przez sąd przepisom postępowania polegającego na wydaniu postanowienia, które może być zmienione lub uchylone stosownie do okoliczności, jeżeli nie zwróciła uwagi sądu na to uchybienie w toku posiedzenia, a w razie nieobecności - na najbliższym posiedzeniu, chyba że niezgłoszenie zastrzeżenia nastąpiło bez jej winy (zob. też wyrok z dnia 12 czerwca 2012 r., II CSK 450/12, niepubl.).

Już tylko powyższa okoliczność przesądza o braku oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Ponadto skarżący poprzez zarzuty naruszenia przepisów postępowania starali się w znacznej mierze podważyć *de facto* poczynione ustalenia faktyczne, przy czym nie wykraczało to poza zakres polemiki. Tymczasem nie można tracić z pola widzenia, że zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c., co do zasady, podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Natomiast w myśl art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Tego rodzaju zarzuty są zatem niedopuszczalne w postępowaniu kasacyjnym.

Reasumując, w przedmiotowej skardze kasacyjnej nie powołano takich argumentów, które mogłyby świadczyć, że w sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadł w Sądzie II instancji wyrok oczywiście wadliwy.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.

as]

jw